

Følgeskrivelse for Kultur og Borgerservice budgetmateriale for 2026-2029

9. maj 2025
Side 1 af 5

Vedlagt fremsendes Kultur og Borgerservices bidrag til afdelingernes budgetforslag for 2026-2029.

1. Den økonomiske situation

1.1 Befolkningsudviklingens betydning for budgetterne

Befolkningstilvæksten i Aarhus Kommune har gennem en årrække været blandt de højeste i landet. Den stigende befolkning giver et pres på Kultur og Borgerservices budgetter, da der ikke foretages en regulering af budgetterne sfa. befolkningstilvæksten.

Befolkningstallet i Aarhus Kommune er i perioden fra 2017-2025 vokset med 11,2 pct. I samme periode er budgettet til Kultur og Borgerservice faldet med ca. 8,3 pct. i faste priser (udover budgetoverførsel til Ejendomme).

Befolkningsudviklingen medfører, at der gradvist er færre ressourcer pr. borger til de opgaver, hvor efterspørgslen naturligt vil stige med en stigende befolkning. Nedenstående eksempler er opgaver med direkte sammenhæng mellem befolkningstal og økonomi/efterspørgsel. Der er foretaget justeringer i serviceniveauet på de områder, hvor der ikke er oparbejdet gæld:

- Folkeregister, MitID, Pas, kørekort og andre henvendelser i Borgerservice
- Pas, kørekort og øvrige henvendelser i Borgerservice
- Faste udgifter på Materialekontoen i bibliotekerne
- Aktivitetsstøtte til foreningsaktiviteter
- Drift ved udbygning af kapacitet i idrætsfaciliteter mv.
- Musikskolen

Ud over det generelle pres som følge af befolkningsudviklingen er der en række særlige budgetudfordringer, hvor den nuværende service ikke kan fortsætte som følge af bevillinger, der udløber eller fordi, de grundlæggende vilkår er under forandring.

1.2 Økonomiske udfordringer for kulturinstitutioner

Udgifter til faste driftstilskud til selvejende kulturinstitutioner udgør 118 mio. kr. i 2025 svarende til ca. 70 % af Kulturforvaltningens budget. Med de seneste års sparekrav, der også har ramt driftstilskud til kulturinstitutioner, halter reguleringen af de kommunale driftstilskud efter den generelle fremskrivning. Det giver desuden en specifik udfordring i de tilfælde, hvor det kommunale tilskud holdes op imod et statsligt tilskud til institutionen.

Aarhus Kommune

Rådmanden
Kultur og Borgerservice

Rådhuset
8000 Aarhus C

Sagsnummer

Telefon 8940 2380

E-post post@mkb.aarhus.dk
www.aarhuskommune.dk

Besparelser har i perioden 2015-2025 i alt medført en manglende regulering på godt 9 % af kulturinstitutionernes tilskud set i forhold til den generelle fremskrivning over 10 år, hvilket svarer til 11 mio. kr. i alt. Symfoniorkesteret har en strukturel udfordring af samme årsag.

9. maj 2025
Side 2 af 5

Tre kulturinstitutioner står derudover med helt konkrete udfordringer. Ved budgetforliget for 2022 blev der afsat et midlertidigt driftstilskud på 0,5 mio. kr. til *Kulbroen*, der udløber ved udgangen af 2025.

Teaterhuset Filuren har med bortfald af Aarhus Kommunes kulturaftale med staten fået reduceret et særligt tilskud finansieret via rammen til børneteater-refusion. Det reducerer tilskuddet med 0,4 mio. kr.

Endelig har *Teater Katapult* oplyst, at det lukker ned, hvis der ikke findes kommunale driftsmidler til teatret fremadrettet. Det er en følge af budgetforligene for 2023 og 2024, som betyder, at driftstilskuddet falder kraftigt i 2026 falder helt bort i 2028. Katapult modtog oprindeligt 1,5 mio. kr. i tilskud.

1.3 Ny sygesikringsløsning og gebyrændring på sundhedskort

Udgifterne til den nationale it-løsning til sygesikring i regi af Kombit er steget med 0,7 mio. kr. Dertil har Indenrigs og Sundhedsministeriet i en bekendtgørelse vedtaget, at gebyret på et sundhedskort fra 1. januar 2025 er faldet fra 225 kr. til 40 kr. I alt giver det en økonomisk udfordring for Borgerservice allerede i 2025 på ca. 2,7 mio. kr. årligt.

1.4 Stadsarkivets magasinudfordringer

Aarhus Stadsarkiv varetager en lovpligtig myndighedsopgave i henhold til Arkivloven. Stadsarkivs magasiner er fyldte med en belægningsgrad på over 99%. Magistratsafdelingerne ønsker at aflevere en stor mængde arkivalier i de kommende år.

Der er behov for en langsigtet løsning, der både sikrer tilstrækkelig kapacitet og en økonomisk bæredygtig drift. Der er en løbende dialog med Aarhus Ejendomme om mulige løsninger på arkivplads. Det er Kultur og Borgerservice vurdering, at der er behov for at tilføre 1,6 mio. kr. til øget huslejeudgift og et ekstra årsværk.

1.5 Valgøkonomi

Alle landets kommuner skal have et nyt fælles valgsystem. Det indeholder bl.a. digitale valglister, der har en omkostning på 1,4 mio. kr. pr. år. Dertil har der over de senere år været en udgiftsstigning på 2,1 mio. kr. i forbindelse med valgafvikling, som skyldes postforliget, print af valgkort, befolkningsudviklingen og andre faktorer. Der er permanente merudgifter til afholdelse af valg på 3,55 mio.kr. pr år i forhold til den nuværende ramme.

9. maj 2025
Side 3 af 5

1.6 Kongelunden

Der er udarbejdet en ambitiøs udviklingsplan for Kongelunden, hvor der udover det nye stadion også er afsat anlægsmidler til etablering af Atletikstadion, Sportens hus, Idrætsby, cykelcross mv. De mange nye faciliteter i Kongelunden øger udgiftspreset, og dermed behovet for flere driftsmidler, hvilket er nærmere beskrevet i '*Budgetforlig 2025*'.

I byrådsindstillingen; '*Tillægsbevilling til Nyt Stadion Aarhus*' omprioriteres der midler inden for Kongelunden. I udvalgserklæringen til indstilling er derfor enighed om, at de kommende års budgetlægning skal sikre finansiering til fortsat realisering af anlægsprojekterne i udviklingsplanen.

Kultur og Borgerservice og Teknik og Miljø udarbejder en analyse af driftsudgifter og –indtægter for at afdække behovet for yderligere driftsfinansiering. Analysen forventes klar i juni 2025.

1.7 Eventpuljen

Aarhus har gennem de seneste årtier udviklet sig til at være en attraktiv eventby. Med de allerede besluttede events og en finansiering på 10 mio. kr. i årene 2030 – 2033 til EM Kvindefodbold 2029 ser Eventpuljen ind i et underskud frem til og med 2030. Der er således et stort pres på puljen og ikke midler i puljen til at disponere yderligere de kommende 5 år.

En forhøjelse af puljen med 1,5 mio. kr. årligt i en fire-årig periode vil give luft i puljen, så der i de kommende år fortsat er frie midler til events.

2. Puljeeftersyn i budget 2026

Kultur og Borgerservice har fremsendt bidraget til pulje- og projektoversigten med tilhørende bemærkninger til materialet, hvor der bl.a. bliver gjort opmærksom på de kontraktlige forpligtelser og bindinger, der er på nogle beløb.

Driften i Kultur og Borgerservice er i høj grad kendetegnet ved armslængdeprincippet. Derfor bliver kernerdriften i høj grad finansieret via tilskud og puljer. Puljerne skaber liv i byen, nyudvikling og aktivitet på kulturområdet og lederuddannelse for foreningsledere for at nævne nogle af de formål, som bliver støttet via puljerne.

Det er værd at hæfte sig ved, at langt de fleste tilskud bliver gearret i form af egenfinansiering via billetindtægter, fondstilskud, sponsormidler mv., så den økonomiske aktivitet bliver langt større end tilskuddet. Rapporten "Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfundet i Aarhus Kommune fra 2024

viser, at kultur og fritidslivet har en væsentlig økonomisk betydning. Den direkte bruttoværditilvækst er opgjort til 7,6 mia. kr. og en beskæftigelse på 11.677 personer. En analyse fra 2018 viser, at kommunale tilskud til de aarhusianske kulturinstitutioner kun udgjorde 13 pct. af omsætningen. En tilsvarende analyse er ikke gennemført for ansøgningspuljerne, men mekanismerne er helt de samme.

9. maj 2025
Side 4 af 5

Puljerne støtter også formål, som i høj grad inddrager civilsamfund og frivillige kræfter. Det aktiverer samskabelse og bidrager til at værdi for borgerne, fordi aktiviteten bliver meget stor i forhold til den økonomiske omkostning for kommunekassen.

3. Forskydning af anlægsbudgetter

Kultur og Borgerservice har gennemgået alle anlægsbudgetter for det kommende budgetår og de tre overslagsår. Der er foretaget forskydninger under hensyn til de store igangværende projekter i Kongelunden.

En væsentlig del af de udskudte anlægsbudgetter er tilskud til projekter under anlægspuljen for fritids- og idrætsfaciliteter. Udskydelsen bygger på forventning om, at der vil være væsentlige tidsforskydninger i udbetalingstidspunktet sammenholdt med bevillingsåret bl.a. som følge af foreningernes store arbejde med at skaffe medfinansiering.

Kultur og Borgerservice vil gøre opmærksom på, at det er de eksterne modtagere af midlerne, som foretager disponeringer og har ansvaret for gennemførelse af projekterne. Modtagerne har et krav på at få udbetalt midler, når vilkår i bevillingsbreve er opfyldt, uanset om budgetterne er udskudt i den kommunale anlægsoversigt.

4. Udvalgsdrøftelser

Kulturudvalget er i løbet af foråret blev inddraget i budgetlægningen gennem drøftelser af regnskab, den overordnede budgetlægning og prioritering af midlerne, de økonomiske udfordringer samt politisk retning.

Kulturudvalget bliver i forsommeren præsenteret for puljeeftersynet for Kultur og Borgerservice og analyse af driften af Kongelunden jf. bestillinger i budgetforliget for 2025.

5. Opmærksomhed fra HovedMed-udvalget om budgetprocessen

HovedMed-udvalget har særligt hæftet sig ved, at der i årets budgetarbejde gennemføres et puljeeftersyn. Eftersynet omfatter mange opgaver og tiltag, der ikke umiddelbart betragtes som puljer, og det er en omfattende administrativ opgave at gennemføre eftersynet.

Udvalget konstaterede, at det ikke er en del af puljeeftersynet at forholde sig til hvor mange borgere, der har glæde af puljerne eller initiativer eller bliver påvirket af eventuelle besparelser. På den baggrund er HovedMed-udvalget bekymret for, at der bliver truffet beslutning, der medfører, at kultur og fritidslivet i Aarhus endnu engang skal løfte en uforholdsmæssig stor andel af den besparelse, der følger af puljeeftersynet. Hertil kommer, at det rammer medarbejderne, da det er dem, der møder de frustrerede borgere, som endnu en gang bliver ramt af besparelserne.

9. maj 2025
Side 5 af 5

Med venlig hilsen

Rabih Azad-Ahmad

/

Charlotte Storm Gregersen